

**MIEJSCE I ROLA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W SYSTEMIE
OCHRONY INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ**

**THE PLACE AND ROLE OF THE STATE FIRE IN THE SYSTEM
PROTECTION OF CRITICAL INFRASTRUCTURE**

Marian KOPCZEWSKI
marian.kopczewski@interia.pl

Akademia Wojsk Lądowych
Wydział Nauk o Bezpieczeństwie

Witalis PELLOWSKI
witalis.pellowski@awl.edu.pl

Akademia Wojsk Lądowych
Wydział Nauk o Bezpieczeństwie

Andrzej KOŁACZKOWSKI
andrzej.kolaczkowski@awl.edu.pl

Akademia Wojsk Lądowych
Wydział Nauk o Bezpieczeństwie

STRESZCZENIE

Artykuł jest próbą sprecyzowania miejsca Państwowej Straży Pożarnej /PSP/ i Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego /KSRG/ w systemie zarządzania kryzysowego infrastrukturą krytyczną. Wskazuje również na niedostatki w jego funkcjonowaniu i braki w podstawach legislacyjnych. Należy pamiętać, że warunkiem zapewnienia skutecznej organizacji działań ratowniczych w infrastrukturze krytycznej Rzeczypospolitej Polskiej jest skoordynowanie przedsięwzięć wielu podmiotów ratowniczych (nie tylko KSRG) jak również organów władzy samorządowej zarówno w fazie organizowania i koordynowania działań ratowniczych, jak i we wcześniejszej fazie sprawdzania przygotowanych procedur ratowniczych. Analiza dotychczasowego funkcjonowania Państwowej Straży Pożarnej i Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego wskazuje na wiele niedociągnięć organizacyjnych w tym zakresie i wymusza potrzebę zmian oraz przeobrażeń nie tylko w samej PSP i KSRG ale w całym systemie zarządzania infrastrukturą krytyczną w Polsce.

SUMMARY

The article is an attempt to specify the place of the State Fire Service and the National Rescue and Firefighting System in the critical infrastructure crisis management system. It also points to deficiencies in its functioning and deficiencies in the legislative basis. It should be remembered that the condition for ensuring effective organization of rescue operations in the critical infrastructure of the Republic of Poland is coordinating the undertakings of many rescue entities (not only KSRG) as well as self-government authorities both in the phase of organizing and coordinating rescue operations, as well as in earlier the phase of checking the prepared rescue procedures. The analysis of the existing functioning of the State Fire Service and the National Fire and Rescue

System points to many organizational shortcomings in this area and forces the need for changes and transformations not only in the SFS and KSRG, but in the entire critical infrastructure management system in Poland.

Słowa kluczowe: infrastruktura krytyczna, obiekty, Straż Pożarna, ochrona

Key words: critical infrastructure, facilities, Fire Brigade, security

WSTĘP

Zagadnienia związane z tematyką infrastruktury krytycznej są istotnym elementem funkcjonowania każdego państwa. Dzięki temu państwo posiada niezbędne zasoby do sprawnego działania gospodarki, rozwoju społeczeństwa i zapewnienia bezpieczeństwa, dlatego ważną rzeczą jest określenie czym jest infrastruktura krytyczna oraz do jakich obszarów się odnosi. Najbardziej znana definicja tego pojęcia znajduje się w ustawie o zarządzaniu kryzysowym i definiuje infrastrukturę krytyczną jako „systemy oraz wchodzące w ich skład powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty, w tym obiekty budowlane, urządzenia, instalacje, usługi kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz służące zapewnieniu sprawnego funkcjonowania organów administracji publicznej, a także instytucji i przedsiębiorców”. Związki infrastruktury są mocno ze sobą powiązane z bezpieczeństwem przede wszystkim jest to powiązane z jakością bezpieczeństwa obywateli, ale także z bezpieczeństwem całego państwa i jego rozwojem gospodarczym. Na potwierdzenie tej tezy możemy stwierdzić, że „rozwój infrastruktury i sektora bezpieczeństwa są wzajemnie sprzężone” (Radziejewski, 2014, s. 25).

W obecnych czasach, zasoby infrastruktury są coraz większe. Dzięki temu możemy inwestować i rozwijać zasoby infrastruktury krytycznej. Jeszcze kilkanaście lat temu na bezpieczeństwo państwa patrzyło się poprzez pryzmat potencjalnych zagrożeń militarnych, zapominając o zagrożeniach niemilitarnych. Taka zmiana zmusza do „patrzenia na bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej przede wszystkim przez pryzmat ciągłości jej działania, czyli wytwarzania określonych produktów, usług oraz szybkiego odtwarzania tych zdolności w przypadku jej uszkodzenia lub zniszczenia. Także przez pryzmat skutków zakłócenia ciągłości działania infrastruktury nie tylko dla jej właścicieli i odbiorców usług, lecz przede wszystkim dla bezpieczeństwa państwa. Dziś bowiem teza, że zakłócenie ciągłości działania niektórych sektorów infrastruktury państwa ma „zabójcze” skutki dla jego bezpieczeństwa, nie wymaga dowodzenia” (Radziejewski, 2014, s. 26). Powyższy cytat potwierdza pewną zmianę tendencji, jeśli chodzi o postrzeganie całego systemu

infrastruktury krytycznej. Takie zmiany na pewno polepszą sytuację wielu dziedzin w działaniu państwa do których możemy zaliczyć zarządzanie.

Aby ochrona infrastruktury krytycznej była skuteczna, potrzebna jest szeroko rozumiana współpraca na tle publiczno-prywatnym. Kluczową kwestią jest określenie podmiotów, które biorą czynny udział w ochronie infrastruktury krytycznej. Dzięki temu możemy określić oraz zauważyć, jakie organy posiadają szczegółowe kompetencje w tej kwestii. Jednym z takich organów, a jak wskazują badania jest Straż Pożarna.

1. SEKTORY INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ

Zgodnie z obecnie obowiązującą ustawą z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym art. 3 pkt. 2, przez infrastrukturę krytyczną należy rozumieć systemy oraz wchodzące w ich skład powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty, w tym obiekty budowlane, urządzenia, instalacje, usługi kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz służące zapewnieniu sprawnego funkcjonowania organów administracji publicznej, a także instytucji i przedsiębiorców. Infrastruktura krytyczna obejmuje systemy i sieci teleinformatyczne istotne dla bezpieczeństwa i ekonomicznego dobrobytu państwa oraz jego efektywnego funkcjonowania. Są to takie systemy jak: zaopatrzenia w energię i paliwa; łączności i sieci teleinformatycznych; finansowe; zaopatrzenia w żywność i wodę; ochrony zdrowia; transportowe i komunikacyjne; ratownicze; zapewniające ciągłość działania administracji publicznej; produkcji, składowania, przechowywania i stosowania substancji chemicznych i promieniotwórczych, w tym rurociągi substancji niebezpiecznych.

Krótko mówiąc infrastruktura krytyczna to rzeczywiste i cybernetyczne systemy (a w tych systemach obiekty, urządzenia bądź instalacje) niezbędne do minimalnego funkcjonowania gospodarki i państwa. Infrastruktura krytyczna pełni kluczową rolę w funkcjonowaniu państwa i życiu jego obywateli. W wyniku zdarzeń spowodowanych siłami natury lub będących konsekwencją działań człowieka, infrastruktura krytyczna może być zniszczona, uszkodzona, a jej działanie może ulec zakłóceniu, przez co zagrożone może być życie i mienie obywateli. Równocześnie tego typu wydarzenia negatywnie wpływają na rozwój gospodarczy państwa. Stąd też ochrona infrastruktury krytycznej jest jednym z priorytetów stojących przed zadaniami nałożonymi na Państwową Straż Pożarną. Istota zadań związanych z infrastrukturą krytyczną sprowadza się nie tylko do zapewnienia jej ochrony przed zagrożeniami, ale również do tego aby ewentualne uszkodzenia i zakłócenia w jej funkcjonowaniu były możliwie krótkotrwałe, łatwe do usunięcia i nie wywoływały dodatkowych strat dla obywateli i gospodarki.

Aby nie dopuścić do destabilizacji sytuacji w Państwie w razie awarii jednego z elementów infrastruktury krytycznej państwo doskonali się w skutecznym zarządzaniu kryzysowym oraz ćwiczeń Centralnych Odwodów Operacyjnych (COO) Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej (KG PSP). Zarządzenie kryzysowe w infrastrukturze krytycznej to zespół przedsięwzięć organizacyjnych, logistycznych i finansowych, które mają nie dopuścić, a w razie pojawienia się zapobiec wszelkim awariom infrastruktury krytycznej. Dlatego celem zarządzania kryzysowego jest zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych, zapewnienie sprawności struktur decyzyjnych na wszystkich szczeblach zarządzania, ciągłej gotowości sił i środków Państwowej Straży Pożarnej (PSP) i Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG) do podjęcia działań, sprawnego reagowania oraz likwidacji skutków zaistniałej sytuacji.

2. OCHRONA INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ W POLSCE, ZADANIA

DLA PSP

Ochronę infrastruktury krytycznej w Polsce zapoczątkowało spotkanie w lutym 2001 roku CERT Polska i Biura Bezpieczeństwa Łączności i Informatyki UOP. Spotkanie dotyczyło reagowania na incydenty bezpieczeństwa. CERT Polska (Computer Emergency Response Team) jest zespołem powołanym do reagowania na zdarzenia naruszające bezpieczeństwo w sieci Internet. Natomiast UOP to nieistniejące już służby specjalne RP. Obecnie ich zadania przejęła Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencja Wywiadu. Po tej konferencji przeprowadzono jeszcze kilka innych, np. w listopadzie 2001 Konferencja SECURE'2001, gdzie zaprezentowano działania NATO w tym zakresie. Następnie w kwietniu 2002 roku przeprowadzono dyskusję podczas Konferencji „Bezpieczna Infrastruktura – Koordynacja działań w skali kraju”. W kolejnych latach były przeprowadzane spotkania robocze w MSWiA w obecności przedstawicieli z Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej poświęcone ochronie infrastruktury krytycznej oraz z innymi formacjami między innymi z CERT Polska, DBTI ABW, KGP, „ABUSE Team” TP S.A. Wszystkie te konferencje i spotkania uwydatniły brak uregulowań dotyczących relacji pomiędzy administracją publiczną odpowiedzialną za bezpieczeństwo obywateli, a właścicielami infrastruktury służącej do świadczenia różnego rodzaju usług. Dlatego świadomość potencjalnie możliwych negatywnych skutków w przypadku dużych awarii przemysłowych (SEVESO i SEVESO II) doprowadziła do podjęcia próby prawnej regulacji tej kwestii. Zdecydowano, że państwo musi mieć prawo ingerencji w celu zapewnienia ciągłości pracy najważniejszych systemów dostarczających energię, finansowych,

komunikacyjnych itp.. Ponadto powinno ustalać stopień ich zabezpieczenia na różnego rodzaju niekorzystne zdarzenia. Mimo, że w większości systemy są własnością prywatną, jednak w pewnym sensie spełniają funkcje mające charakter użyteczności publicznej. Dlatego np. dostawca energii elektrycznej jest zobowiązany do informowania w sytuacjach szczególnych (duże awarie, brak dostaw energii u dużej liczby odbiorców) o obszarze objętym uszkodzeniem, jego skutkach oraz czasie, na jaki dostawa zostanie wstrzymana. Znane były przypadki, gdy dostawca energii elektrycznej odmawiał przedstawicielom władz samorządowych takich informacji i wówczas niezbędne było wykorzystanie do działań sił i środków Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego z Państwową Strażą Pożarną na czele. Negatywne konsekwencje dla podmiotów korzystających z danego systemu mogą być ogromne już z powodu samej niewiedzy o zaistnieniu sytuacji kryzysowej. Próbę uregulowania trudnej kwestii zapewnienia ochrony, ciągłości funkcjonowania i zabezpieczenia przed zagrożeniami najważniejszych systemów w państwie poprzez nałożenie obowiązków na organy administracji publicznej w tym Państwową Straż Pożarną i właścicieli podjęto w omawianej ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym.

3. PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W EUROPEJSKIM PROGRAMIE ZABEZPIECZENIA INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ

W czerwcu 2005 r. w Brukseli odbyło się zorganizowane przez Komisję Europejską I seminarium poświęcone ochronie infrastruktury krytycznej.

Głównym celem seminarium było zebranie opinii ekspertów, które mają służyć przygotowaniu projektu EPCIP. Z Polski uczestniczyli w nim eksperci ds. ochrony przeciwpożarowej (specjaliści ds. zapobiegania awariom przemysłowym SEVESO i SEVESO II) oraz przedstawiciele z Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej i Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE.

Z kolei we wrześniu 2005 r. odbyło się II seminarium dotyczące problematyki ochrony infrastruktury krytycznej, w którym wzięli udział przedstawiciele biura rozpoznawania zagrożeń z KGPSP i MGiP, poświęcone zagadnieniu całej infrastruktury krytycznej, w tym współpracy administracji publicznej z sektorem prywatnym, która to współpraca ma być traktowana priorytetowo. Jest to spowodowane faktem, że w wielu przypadkach odpowiedzialność za ochronę infrastruktury krytycznej leży w rękach właścicieli i operatorów poszczególnych segmentów infrastruktury. Podczas wrześniowego

seminarium przedstawiono wspólny dokument dotyczący EPCIP, w którym zidentyfikowano obszary zadaniowe, przedstawione w tabeli 1.

Tabela 1. Obszary zadań

Sektor zadaniowy	Usługa/ produkt
VIII Porządek publiczny i bezpieczeństwo	22 Zapewnianie porządku publicznego 23 Zapewnianie bezpieczeństwa publicznego
IX Porządek prawny	24 Zarządzanie wymiarem sprawiedliwości i więziennictwa 25 Zapewnianie prawa i porządku
X Administracja cywilna	26 Komunikacja dyplomatyczna 27 Rozprzestrzenianie informacji rządowej 28 Siły zbrojne 29 Administracja cywilna
XI Transport	30 Transport drogowy 31 Transport kolejowy 32 Transport lotniczy 33 Transport śródlądowy 34 Transport morski 35 Kontrola rurociągów
XII Przemysł chemiczny i nuklearny	36 Transport, produkcja, przechowywanie i przetwarzanie substancji chemicznych i jądrowych 37 Przewóz niebezpiecznych towarów (substancji chemicznych i jądrowych) wszelkimi środkami transportu, włączając w to rurociągi

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Grosset, 2000.

Z uwagi na fakt, że problematyka infrastruktury krytycznej wykraczała poza zakres kompetencji Państwowej Straży Pożarnej i Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego oraz poszczególnych resortów określono instytucję odpowiedzialną za koordynację współpracy międzyresortowej i koordynację współpracy z KE w tym zakresie. Wówczas Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji podjęło się pełnienia funkcji koordynatora problematyki ochrony krytycznej infrastruktury energetycznej przed atakami terrorystycznymi. Państwowa Straż Pożarna w tym przypadku pełni drugorzędną rolę na zasadzie zabezpieczenia sił i środków w przypadku działań mających znamiona pożaru lub innej katastrofy np. budowlanej czy skażenia środowiska

Aby zarządzanie infrastrukturą krytyczną w sytuacji kryzysowej przebiegało prawidłowo niezbędna jest również dobra koordynacja prac międzyresortowych ze szczególnym uwzględnieniem właściwych merytorycznie struktur podległych

poszczególnym ministerstwom, a w tym: Agencja Rezerw Materiałowych, Główny Inspektorat Sanitarny, Główny Inspektorat Weterynarii, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej, Komenda Główna Policji, Komenda Główna Straży Granicznej, Komenda Główna Żandarmerii Wojskowej, Biuro Ochrony Rządu, Przedsiębiorstwo Państwowe Porty Lotnicze, Polskie Koleje Państwowe, Polska Agencja Atomistyki, Poczta Polska, Państwowe Górnictwo Naftowe i Gazownictwo, Wyższy Urząd Górniczy, Urząd Komunikacji Elektronicznej, Urząd Regulacji Energetyki, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Urząd Lotnictwa Cywilnego.

4. PLANY OPERACYJNO-RATOWNICZE DLA ZAKŁADÓW O ZNACZENIU INFRASTRUKTURZE KRYTYCZNEJ W BEZPIECZEŃSTWIE RP

Wewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy dla zakładów o znaczeniu infrastruktury krytycznej, zawierający środki reagowania, jakie mają być podjęte wewnątrz zakładu, musi być opracowany przez zarządzającego zakładem i udostępniony władzom lokalnym w celu umożliwienia im opracowania zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego. Ważnymi nowymi elementami są wymagania dotyczące konsultowania planów wewnętrznych przez zarządzających zakładami ze swoim personelem oraz zewnętrznych przez władze lokalne Państwową Straż Pożarną i opinię publiczną.

Dyrektywa Seveso II zwiększa uprawnienia ludności w zakresie dostępu do informacji oraz konsultowania istotnych dla niej zagadnień. Zarządzający zakładami, jak również władze publiczne mają obowiązek informowania społeczeństwa o zagrożeniach i sposobach postępowania w razie wypadku. W dyrektywie rozróżniono dwa rodzaje informacji: pasywną i aktywną. Pierwsza oznacza stałą dostępność informacji tzn., że może być ona przekazana na życzenie społeczne. Druga oznacza, że zarządzający zakładami lub kompetentne władze same informują wyprzedzająco, np. rozpowszechniając ulotki lub broszury informujące ludność o sposobie zachowania się w przypadku awarii o znaczeniu krytycznym dla infrastruktury.

Kraje członkowskie są zobowiązane zgłaszać Komisji Europejskiej przypadki zaistnienia poważnych awarii w infrastrukturze krytycznej. W celu wypełnienia tych zobowiązań Komisja Europejska utworzyła tzw. system meldowania o poważnych awariach (*MARS – Major-Accident Reporting System*) funkcjonującym w połączonym Centrum Badawczym (*JRC – Joint Research Centre*) w miejscowości Ispra (Włochy).

Spójne wdrażanie i konsekwentne stosowanie zapisów dyrektywy Seveso II przez Wspólnotę wymaga współpracy kompetentnych władz krajów członkowskich i Komisji

Europejskiej. Takim administracyjnym forum współpracy jest tzw. Komitet Kompetentnych Władz (*CCA – Committee of Competent Authorities*), w skład którego wchodzi przedstawiciele państw członkowskich w tym przedstawiciele Państwowej Straży Pożarnej i służb Komisji Europejskiej. Praca Komitetu jest oparta na zasadzie consensusu. Podczas jego posiedzeń omawiane są wszystkie sprawy związane z wdrażaniem dyrektywy oraz przekazywane wytyczne jej praktycznego stosowania. Całkowita implementacja prawa dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/105/WE z 16 grudnia 2003 r., zmieniającej dyrektywę Rady 96/82/WE (SEVESO II) w sprawie kontroli niebezpieczeństwa poważnych awarii w infrastrukturze krytycznej związanych z substancjami niebezpiecznymi nastąpiła wraz ze zmianą ustawy Prawo ochrony środowiska oraz niektórych ustaw 24 lutego 2006 roku. Realizując zapisy ustawowe, wydano wiele aktów wykonawczych obowiązujących Państwową Straż Pożarną a dotyczących min. infrastruktury krytycznej (rozporządzenie z 16.08.2001), tj.:

- zewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych;
- wewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych;
- raportów bezpieczeństwa;
- kwalifikacji zakładów do grup zwiększonego ryzyka lub dużego ryzyka (rozporządzenie z 9.04.2002);
- szczegółowego zakresu informacji podawanych do publicznej wiadomości (rozporządzenie z 4.06.2002);
- obowiązku zgłaszania poważnych awarii (rozporządzenie z 30.12.2002).

Można powiedzieć, że implementacja dyrektywy SEVESO II nie stanowiła dla Państwowej Straży Pożarnej problemu ze względu na wcześniejsze przygotowania do działań ratowniczych mających zmaniona sytuacji kryzysowej w infrastrukturze krytycznej, jednak pomimo wieloletniego okresu obowiązywania dyrektywy SEVESO w Polsce, istnieją obszary wymagające doskonalenia tj. ratownictwo chemiczne, działania epidemiologiczne. Chodzi tu głównie o planowanie przestrzenne związane z budową nowych zakładów o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa i infrastruktury krytycznej Rzeczypospolitej Polskiej. Konieczność doskonalenia systemu przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym w infrastrukturze krytycznej wynika również z postępu technicznego oraz nowych doświadczeń związanych z awariami w zakładach mających znaczenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej.

5. OCHRONA OBIEKTÓW O ZNACZENIU INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ POD WZGLĘDEM POŻAROWYM. ZADANIA DLA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W STRATEGII BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO RP ORAZ STRATEGIĄ OBRONNOŚCI

W Strategii Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej w części dotyczącej strategicznych kierunków transformacji systemu bezpieczeństwa narodowego zostały zawarte nadrzędne cele działania dla Państwowej Straży Pożarnej. W pkt 110 Administracja publiczna i sprawy wewnętrzne, nadrzędnym celem dla działań Państwowej Straży Pożarnej ma być rozpoznawanie zagrożeń oraz przygotowanie i prowadzenie działań ratowniczych. PSP ma posiadać zdolność do natychmiastowego reagowania podczas wystąpienia nagłego zagrożenia życia i zdrowia, a także środowiska i mienia oraz w przypadkach nadzwyczajnych zagrożeń w infrastrukturze krytycznej, katastrof i klęsk żywiołowych. Państwowa Straż Pożarna odpowiada za organizację Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, który jest aktualnie w trakcie przekształcania w Zintegrowany System Ratowniczy, o charakterze powszechnym. PSP ma za zadanie współdziałać ze wszystkimi służbami i podmiotami ratowniczymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie rozwoju ratownictwa w Polsce oraz organizować działania ratownicze, akcje poszukiwawczo-ratowniczych i akcji humanitarne poza granicami państwa. Stanowiska Kierowania PSP mają za zadanie analizować bieżącą gotowość operacyjną służb i podmiotów ratowniczych, rozdzielać siły i środki ratownicze do obrony infrastruktury krytycznej. Istotnym celem PSP jest również szkolenie na potrzeby ochrony ludności. Państwowa Straż Pożarna wspiera także państwowe służby i inspekcje oraz organizacje pozarządowe w zakresie realizowania zadań w sferze ochrony ludności. Niezbędnym jest dalsze doskonalenie funkcjonowania PSP jako służby wiodącej w tworzonym Zintegrowanym Systemie Ratowniczym, będącym integralną częścią Systemu Ochrony Ludności. Zadaniem PSP jest koordynacja Zintegrowanego Systemu Ratowniczego działającego w oparciu o sieć Centrów Powiadamiania Ratunkowego, obsługujących numer alarmowy „112” zapewniającego także obsługę osób obcojęzycznych. Zgodnie ze Strategią Obronności czyli strategią sektorową do Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP, Państwowa Straż Pożarna została wpisana jako podsystem pozamilitarnych struktur obronnych infrastruktury krytycznej mającej znaczenie dla bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej. Jakże zostały przydzielone zadania do realizacji dla PSP. W pkt 72, 133 (Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej) zapisane zostały zadania ochronne związane z zapewnieniem sprawnego funkcjonowania państwa obejmując w szczególności

ochronę przeciwpożarową infrastruktury krytycznej. Zadania dla Państwowej Straży Pożarnej skupiają się na ochronie obiektów o znaczeniu infrastruktury krytycznej pod względem pożarowym, szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa, obronności i infrastruktury krytycznej państwa. Obiekty podlegające szczególnej ochronie ustala Rada Ministrów na wniosek właściwych ministrów i wojewodów oraz innych ważnych dla bezpieczeństwa państwa organów państwowych (tj. spółki skarbu państwa o znaczeniu strategicznym i ekonomicznym, zakłady energetyczne, gazowe, wodociągowe). Wówczas są to obiekty przydzielone do samodzielnej ochrony lub ochrony z innymi jednostkami ale wówczas zmilitaryzowanymi tj. Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej czy Policja.

6. PODSUMOWANIE

Podsumowując, można wysnuć wiele wniosków dotyczących kluczowych pojęć i szeregu różnych podmiotów, które tworzą cały system infrastruktury krytycznej. Sprawne działanie wszystkich systemów jest podstawowym zadaniem jeśli chodzi o funkcjonowanie całego państwa. To wszystko ma ogromny wpływ na działanie i rozwój gospodarki, co przekłada się na dobrobyt całego społeczeństwa. Skoro infrastruktura jest swego rodzaju fundamentem, to do władz państwowych oraz operatorów IK należy dbanie o jej rozwój oraz ochronę.

Szczególnie istotnym aspektem jest ochrona infrastruktury krytycznej, która w dużym stopniu wpływa na bezpieczeństwo narodowe. Dlatego też ważnym elementem jest określenie organów, które mają brać udział w ochronie oraz szeroko rozumiana współpraca w której bardzo istotną rolę odgrywa Straż Pożarna.

LITERATURA

- Bielski, M. (2004). *Podstawy teorii organizacji i zarządzania*. Warszawa: C.H. Beck.
- Ciupiński, A., Malak, K. (red.). (2004). *Bezpieczeństwo polityczne i wojskowe*. Warszawa.
- Grosset, M. (2000). *Rola krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego w bezpieczeństwie wewnętrznym państwa, w: Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych. Rola i zadania administracji publicznej*. Inowrocław.
- Grosset, R. (2000). *System Zarządzania Kryzysowego. Materiały XI Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Technicznej Inżynierii Wojskowej*. t.I, Warszawa - Rynia 7-9 listopada 2000.
- Gola, W. (2003). *Nowe spojrzenie na kierownicze struktury zarządzania kryzysowego*. Szczecin.
- Jabłonowski, M., Smolak, L. (red.). (2007). *Zarządzanie kryzysowe w Polsce*. Pułtusk: Wydawnictwo Akademii Humanistycznej.

- Kacała, R. (2003). *Organizacja systemu reagowania kryzysowego na szczeblu lokalnym*. Szczecin.
- Konieczny, J. (red.). (2000). *Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych. Rola i zadania administracji publicznej*. Inowrocław.
- Kurkiewicz, A. (red.). (2008). *Zarządzanie kryzysowe w samorządzie*. Warszawa: Wydawnictwo Minicipium.
- Kuźniar, R., Lachowski, Z. (2003). *Bezpieczeństwo międzynarodowe czasu przemian*. Warszawa.
- Legocka, A. (2003). *Podstawowe elementy polityki bezpieczeństwa i obrony Rzeczypospolitej Polskiej*. Warszawa.
- Misiuk, A. (2008). *Administracja porządku publicznego i bezpieczeństwa publicznego*. Warszawa.
- Sienkiewicz-Małyjurek, K., Krynojewski, F. (2010). *Zarządzanie Kryzysowe w administracji publicznej*. Warszawa: Difin.
- Stobiecki, T. (2003). *Regulacje prawne stanów nadzwyczajnych*. Szczecin.
- Tyrała, P. (2000). *Zarządzanie bezpieczeństwem*. Kraków: Międzynarodowa Konferencja Naukowa.
- Tyrała, P. (2005). *Zarządzanie kryzysowe. Ryzyko - Bezpieczeństwo - Obronność*. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.
- Żukrowska, K., Gracik, M. (red.). (2006). *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Teoria i praktyka*. Warszawa.
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo gaśniczego (Dz. U. z 1999 r. Nr 111, poz. 1311).
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 lipca 2008r. w sprawie organizacji i trybu działania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa (Dz. U. z dnia 18 lipca 2008 r.).
- Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2007.
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o o Państwowej Straży Pożarnej Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. 2007r. Nr 89, poz. 590).
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw - Dz. U. Nr 11, poz. 59.
- Ustawa z dnia 23 stycznia 2009r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. 2009 r., Nr 31, poz. 206).